20/05/2020

Στο Βαπτιστήριο της Αγίας Λυδίας

/ Ορθόδοξες Προβολές

15 μόλις χιλιόμετρα από την πόλη της Καβάλας, και μία ανάσα από τον αρχαιολογικό χώρο των Φιλίππων, βρίσκεται ένα πολύ σημαντικό μνημείο της Ορθοδοξίας, το Ιερό Βαπτιστήριο της Αγίας Λυδίας της Φιλιππησίας.

Στα νερά του ποταμού Ζυγάκτη, που αιώνες τώρα, αποτελούν πηγή ζωής και συμβολίζουν την εδραίωση της χριστιανικής θρησκείας, βρέθηκε ο Απόστολος Παύλος, όπου και βάπτισε την πρώτη χριστιανή της Ευρώπης.

Ο Ευαγγελιστής Λουκάς, συνοδοιπόρος του Παύλου, στην καταγραφή του για την πρώτη επίσκεψη στους Φιλίππους και το βάπτισμα της πορφυροπώλιδος Λυδίας, αποκαλύπτει: «Όταν είδε το όραμα, εζητήσαμεν αμέσως να φέρωμεν εις αυτούς το χαρμόσυνον άγγελμα. Αφού λοιπόν ξεκινήσαμε από την Τρωάδα, επλεύσαμεν κατ’ευθείαν εις την Σαμοθράκην, την δε επομένην εις την Νεάπολιν (τη σημερινή Καβάλα) και από εκεί εις τους Φιλίππους, η οποία είναι η πρώτη πόλις της περιοχής εκείνης της Μακεδονίας, μια αποικία Ρωμαϊκή, και εμείναμεν εις την πόλιν σε μέρος κοντά εις τον ποταμόν, όπου ενομίζαμεν ότι υπήρχε τόπος προσευχής και εκαθίσαμε και εμιλούσαμε στις γυναίκες που είχαν μαζευθεί εκεί.

Κάποια γυναίκα, από την πόλιν των Θυατείρων, ονομαζόμενη Λυδία, η οποία επωλούσε πορφύραν, γυναίκα θεοσεβής, άκουε και ο Κύριος της άνοιξε την καρδιά, δια να προσέχει εις όσα έλεγε ο Παύλος. Όταν εβαπτίστηκε αυτή και οι οικιακοί της μας είπε, «Εάν με εκρίνατε ότι είμαι πιστή εις τον Κύριον, ελάτε να μείνετε εις το σπίτι μου, και μας επίεζε...». (Πραξ. 16,10-15).

Ο μνημειώδης σύγχρονος Ναός-Βαπτιστήριο-Προσκύνημα της Ισαποστόλου Αγίας Λυδίας της Φιλιππησίας είναι φωτισμένη και εύστοχη έμπνευση του τότε Μητροπολίτου Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου Κυρού Αλεξάνδρου.

Στον Ζυγάκτη ποταμό, δυτικά των αρχαίων Φιλίππων, όπου κατά την διήγηση του Ευαγγελιστού Λουκά (Πραξ.κεφ.στ.11) συνοδού του Παύλου, εβάπτισε ο Απόστολος των Εθνών την πρώτη Ελληνίδα-Ευρωπαία χριστιανή, την πορφυροπώλιδα Λυδία Φιλιππησία, της οποίας ο Κύριος με την χάριν του άνοιξε την καρδιά για να προσέξει και να κατανοήσει το κήρυγμα του Παύλου.

Την εκτέλεση του έργου του Ιερού Ναού-Βαπτιστηρίου ανέλαβε ο αρχιτέκτων μηχανικός Χρήστος Μπάτσης κατόπιν διενεργηθέντος πανελληνίου Διαγωνισμού, βάση των αρχιτεκτονικών σχεδίων του υφηγητού του Μετσοβείου πολυτεχνείου κ. Ιωάννου Κουμανούδη.

Το έργο αποπερατώθηκε το 1974 και παραδόθηκε στο τέλος του ιδίου έτους.

Ο Ναός-Βαπτιστήριο, με τα πολύ επιτυχή αρχιτεκτονικά σχέδια του κ. Ιωάννου Κουμανούδη, ένα έργο αριστουργηματικό, είναι σχεδιασμένο σύμφωνα με τα αρχιτεκτονικά πρότυπα του Οκταγώνου. Στο κέντρο του οκταγώνου είναι η μαρμάρινη φιάλη όπου τελείται το βάπτισμα των νηπίων. Δεξιά και αριστερά του οκταγώνου υπάρχουν τα αποδυτήρια των ενηλίκων ανδρών-γυναικών όπου προετοιμάζονται για το Βάπτισμα.

Ανύσταχτο το ενδιαφέρον του νυν Μητροπολίτου Φιλίππων-Νεαπόλεως και Θάσου κ.κ. Προκοπίου για τους Φιλίππους και το Ιερό Βαπτιστήριο. Αμέσως μετά την ενθρόνισή του το 1974, πλουτίζει και περιποιεί τον Ναό-Βαπτιστήριο της Αγίας

Λυδίας με μοναδικά έργα απείρου κάλλους και Ορθοδόξου παραδόσεως όπως:

1. Τα περίφημα υαλοστάσια με την τέχνη του vitral, έργα της ευσέβειας της καλλιτέχνιδος Μερόπης Πρέκα εξ’ Αθηνών. Καμωμένα με πίστη και τέχνη μοναδικά στο είδος τους. Απεικονίζουν στην κόγχη του Ιερού τον ιδρυτή της Εκκλησίας των Φιλίππων, της πρώτης στην Ελλάδα και Ευρώπη Εκκλησίας, τον Απόστολο Παύλο και την Αγία Λυδία την Φιλιππησία, καθώς και άλλα Ιερά πρόσωπα δεμένα με τον τόπο και την τοπική Εκκλησία, δωρεά ευλαβών Καβαλιωτών.

2. Η ορθομαρμάρωση του εσωτερικού του Ναού-Βαπτιστηρίου από τοπικά Μάρμαρα, είναι έργο σημαντικό. Τοποθετημένα με ειδική τεχνική, επάνω σε ατσάλινες ράγες. Ο επισκέπτης θεωρεί πως είναι ανοιγμένα βιβλία εμπρός του.

3. Οι σφυρήλατοι χειροποίητοι πολυέλαιοι, όμοιοι με αυτούς των πρωτοχριστιανικών χρόνων, απλοί και λιτοί.

4. Το μαρμάρινο εικονοστάσιο (τέμπλο), πανομοιότυπο με αυτό της Α’ Βασιλικής των Φιλίππων και ο μαρμάρινος επισκοπικός θρόνος των πρωτοχριστιανικών χρόνων.

5. Μοναδικά και απαράμιλλης αξίας τα ψηφιδωτά και οι αγιογραφίες του Ιερού Βαπτιστηρίου, από τον διακεκριμένο Αγιογράφο – ψηφιδογράφο κ. Βλάσιο Τσοτσώνη από την Κόρινθο. Θαυμάζει κανείς, ατενίζοντας στον τρούλο του Ιερού Βαπτιστηρίου, το ψηφιδωτό της Βαπτίσεως του Κυρίου, αντί του Παντοκράτορος όπως συνηθίζεται στους Ορθόδοξους Ναούς. Ένα έργο μοναδικό στη σύνθεσή του παγκοσμίως. Επίσης το ψηφιδωτό του Ιερού, η Παναγία Ζωοδόχος Πηγή, αντί της Πλατυτέρας. Για να γίνει έτσι το δέσιμο με το υδάτινο στοιχείο του ποταμού Ζυγάκτη και όλα τα γεγονότα της Βαπτίσεως της πορφυροπώλιδος Λυδίας.

6. Μοναδικές για τις συνθέσεις τους οι αγιογραφίες στη βάση του Οκταγώνου του τρούλου. Ιστορούν τα οκτώ (8) βαπτίσματα από τις πράξεις των Αποστόλων και μεταξύ αυτών και το βάπτισμα του Απόστολου Παύλου από τον Απόστολο Ανανία στη Δαμασκό. Επίσης, μέρος των Αγιογραφιών της οροφής, που πρόσφατα τοποθετήθηκαν και οι οποίες εξιστορούν τα γεγονότα που έλαβαν χώρα εις τους Φιλίππους μετά το όραμα και την άφιξη του Παύλου όπως: το κήρυγμα στο Ζυγάκτη ποταμό στις συνελθούσες γυναίκες, η βάπτιση της Λυδίας η φυλάκιση των Αποστόλων, ο σεισμός κ.λ.π. Οι αγιογραφίες της οροφής συνεχίζονται εντατικά καθώς επίσης και αυτές του Νάρθηκα του Ιερού Βαπτιστηρίου στου οποίου το δάπεδο είναι φιλοτεχνημένο μοναδικό ψηφιδωτό με την περιοδεία του Παύλου στους Φιλίππους, Βέροια, Αθήνα και Κόρινθο.

Όταν, πρώτα ο θεός, ολοκληρωθούν οι εργασίες, θα πραγματοποιηθεί το όνειρο-επιθυμία και διακαής πόθος του Επισκόπου μας, ο οποίος επιθυμεί να παραδώσει στις επόμενες γενιές αυτό το παγκόσμιο-πανορθόδοξο-παγχριστιανικό μνημείο, για να θυμίζει όλα εκείνα τα θαυμαστά γεγονότα της παρουσίας του Αποστόλου των

Εθνών Αγίου Παύλου στους Φιλίππους, την πύλη του χριστιανισμού στην Ελλάδα και την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ηπειρο, που άλλαξε κυριολεκτικά την πορεία του ευρωπαϊκού κόσμου και πολιτισμού.

Μετά από εισήγηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ Προκοπίου προς την Ιεράν Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος ο Ιερός Ναός Βαπτιστήριον Αγίας Λυδίας κατέστη προσκύνημα με την επωνυμίαν « ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΑΓΙΑΣ ΛΥΔΙΑΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΑΣ » και έχει δημοσιευθεί η απόφαση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ΦΕΚ.69 στις 30 Μαρτίου 2012.

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΒΑΠΤΙΣΤΗΡΙΟ

Στην όχθη του ποταμού Ζυγάκτη, έξω από τα τείχη των Φιλίππων η θεοσεβής Λυδία άκουσε προσεκτικά το κήρυγμα του Παύλου, πίστεψε και βαπτίσθηκε από τον μεγάλο Απόστολο και κατέστη η πρώτη Ελληνίδα-ευρωπαία χριστιανή.

Στον Ιερό τόπο της βαπτίσεώς της, στην παρακείμενη όχθη του ποταμού Ζυγάκτη, η έμπνευση του Επισκόπου μας κ.κ. Προκοπίου, καθιέρωσε υπαίθριο Βαπτιστήριο, όμοιο με εκείνα που σώζονται στις παλαιοχριστιανικές Βασιλικές των Φιλίππων. Σε σχήμα Σταυρού, μέσα στα ρέοντα νερά του ποταμού.

Στο υπαίθριο αυτό Βαπτιστήριο, το οποίο μας ανάγει στους πρωτοχριστιανικούς χρόνους, τελούνται πλείστα όσα Βαπτίσματα ενηλίκων αδερφών μας οι οποίοι, αφού κατηχηθούν στην Ορθόδοξη Πίστη, τελούν εδώ, στον ιστορικό και Άγιο τόπο, το Βάπτισμά τους.

Κάθε χρόνο, ανήμερα της μνήμης της Ισαποστόλου Αγίας Λυδίας της Φιλιππησίας την 20η Μαΐου, μετά το πέρας της πανηγυρικής Αρχιερατικής Θείας Λειτουργίας, κλήρος και λαός με προεξέχοντα τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας, κατερχόμαστε στον ποταμό Ζυγάκτη και τελούμε το Βάπτισμα ενηλίκων αδελφών μας οι οποίοι προσέρχονται οικειοθελώς, μετά χαράς μεγάλης στην Ορθόδοξη Πίστη και Εκκλησία. Οι στιγμές είναι άκρως συγκινητικές και μοναδικές.